Súd:	Krajský súd Žilina
Spisová značka:	10Co/77/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu:	5116200466
Dátum vydania rozhodnutia:	29. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Amália Paulerová
ECLI:	ECLI:SK:KSZA:2018:5116200466.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Amálie Paulerovej a členov senátu - sudcov JUDr. Róberta Urbana a Mgr. Márie Kašíkovej, v právnej veci žalobcu JUDr. H. R., LL.M., nar. XX.X.XXXX, bytom B., J. XXXX/XX, zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Chlapík s. r. o., so sídlom Žilina, Sládkovičova 13, IČO: 47 232 072, proti žalovanému Slovenskej republike, zastúpenému Generálnou prokuratúrou SR, so sídlom Bratislava, Štúrova 2, o náhradu škody a o náhradu nemajetkovej ujmy, na základe odvolania žalobcu a na základe odvolania žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 17C/4/2016-178 zo dňa 15.11.2017 takto

r o z h o d o l :

Rozsudok okresného súdu z o s t á v a n e d o t k n u t ý v odvolaním nenapadnutom výroku I. o zastavení konania v časti o zaplatenie 103,85 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 20.2.2015 do zaplatenia.

Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e :

- vo výroku II. o uložení povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 1.113,95 eur s úrokom z omeškania 5,05 % ročne od 22.5.2015 do zaplatenia, a to titulom majetkovej ujmy, v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku,

- vo výroku III. o uložení povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 2.000 eur s úrokom z omeškania 5,05 % ročne od 22.5.2015 do zaplatenia titulom nemajetkovej ujmy, a to v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku,

- vo výroku IV. o zamietnutí žaloby vo zvyšnej časti,

- vo výroku V. o náhrade trov prvoinštančného konania.

Žiadna zo strán sporu nemá na náhradu trov odvolacieho konania právo.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie (ďalej iba „ okresný súd „) rozhodol tak, že konanie v časti o zaplatenie 103,85 eur s úrokom z omeškania 5,05 % ročne od 20.2.2015 do zaplatenia zastavil (výrok I.). Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 1.113,95 eur s úrokom z omeškania 5,05 % ročne od 22.5.2015 do zaplatenia, a to titulom majetkovej ujmy, v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok II.). Ďalej žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 2.000 eur s úrokom z omeškania 5,05 % ročne od 22.5.2015 do zaplatenia titulom náhrady nemajetkovej ujmy, v

lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok III.). Vo zvyšnej časti žalobu zamietol (výrok IV.). Žiadnej zo strán sporu nepriznal právo na náhradu trov konania (výrok V.).

2. Nebolo sporným, že uznesením OR PZ ČVS: ORP-656/OVK-ZA-2010 zo dňa 4.8.2010 bolo začaté trestné stíhanie žalobcu ako obvineného za prečin zanedbania povinnej výživy; že Okresná prokuratúra Žilina uznesením zo dňa 13.9.2010, č. j. 3Pv 676/10-6 v trestnej veci rozhodla tak, že sťažnosť obvineného žalobcu proti uzneseniu vyšetrovateľa o vznesení obvinenia zo dňa 4.8.2010 zamietla ako nedôvodnú; že dňa 31.3.2011 bola doručená Okresnou prokuratúrou Žilina obžaloba na obvineného žalobcu a bolo začaté trestné konanie sp. zn. 28T/39/2011; že rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. 28T/39/2011-921 zo dňa 20.3.2014 bol obvinený žalobca spod obžaloby oslobodený, pretože skutok nie je trestným činom. Pri výklade pojmu nezákonného rozhodnutia v zmysle podmienok uvedených v § 3 ods. 1 písm. a/, § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., existuje rozsiahla rozhodovacia činnosť súdov zaoberajúca sa skúmaním zákonných predpokladov vzniku nároku na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia (napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 53/93, 1CZ 41/90 a iné). Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti zákonnosti začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania. Akékoľvek skončenie trestného konania odlišné od odsudzujúceho rozsudku zakladá nezákonnosť rozhodnutia, ktorým bolo toto trestné konanie začaté. Štát sa nemôže zbaviť zodpovednosti za postup orgánov, ak sa tento ukáže ako mylný, zasahujúci do základných práv. Nie je pritom rozhodné, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale či sa toto podozrenie v trestnom konaní potvrdilo (nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 25/2011 zo dňa 24.3.2011, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp zn. 4Cdo/183/2009 zo dňa 30.11.2009). Preto je nedôvodná argumentácia žalovaného, že ak nedošlo k zrušeniu právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia, nie je splnená podmienka nezákonného rozhodnutia v zmysle § 5 a nasl. zákona č. 514/2003 Z.z. V trestnom konaní súvisiacom s aktuálne prejednávanou vecou súd konštatoval, že konanie obžalovaného nenaplnilo všetky zákonné znaky skutkovej podstaty prečinu zanedbanie povinnej výživy, a preto obžalovaného - žalobcu spod obžaloby oslobodil.

3. Pokiaľ ide o výšku uplatneného nároku na náhradu majetkovej ujmy okresný súd vyhodnotil žalobu ako opodstatnenú v časti. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že na strane žalobcu vznikla majetková ujma spočívajúca v nákladoch vynaložených na obhajobu v trestnom konaní za špecifikované úkony právnej služby vo výške 1.113,95 eur; vo zvyšnej časti čiastkový nárok/žalobu o zaplatenie majetkovej ujmy zamietol. Zároveň v časti o zaplatenie 103,85 eur (titulom náhrady majetkovej ujmy - škody) konanie zastavil vzhľadom na čiastočné späťvzatie žaloby žalobcom (§ 144, § 145 CSP).

4. Trestné stíhanie vo všeobecnosti nepochybne predstavuje vážny zásah ho osobnej slobody jednotlivca a vyvoláva ďalšie negatívne dopady na jeho osobný život, zasahuje do súkromného života jednotlivca, do jeho cti a dobrej povesti, preto je spôsobilé vyvolať okrem vzniku materiálnej škody aj vznik nemateriálnej ujmy vo sfére osobnostných práv. Na základe vykonaného dokazovania mal okresný súd preukázaný aj zásah do osobného a profesijného života žalobcu v dôsledku trestného stíhania vedeného proti nemu. Pri určení rozsahu náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v prospech žalobcu súd prihliadal na skutočnosť, že žalobca je/bol osoba, ktorá vo svojej profesijnej činnosti vstupovala do mnohých medziľudských vzťahov - žalovaný bol zapísaný v zozname advokátskych koncipientov, v zozname znalcov a jeho komunikácia s okolím sa prejavovala odovzdávaním svojich vedomostí a skúseností iným. Trestné stíhanie zasiahlo do mimoriadne citlivej oblasti života žalobcu - do jeho občianskej bezúhonnosti, cti a vážnosti, najmä v jeho profesijnej činnosti. Zo svedeckých výpovedí kolegov žalobcu bolo preukázané, že títo mali vedomosť o začatí trestného stíhania v súvislosti s osobou žalobcu a vnímali osobu žalobcu v postavení naznačujúcom trestnú činnosť. Takéto vnímanie morálneho profilu osoby žalobcu cez pochybnosti o jeho čestnosti spôsobili nemajetkovú ujmu medzi kolegami, ľuďmi, ktorí ho poznali z jeho odbornej znaleckej činnosti. Teda trestné konanie spochybnilo čestnosť a svedomitosť plnenia povinností žalobcu nielen ako advokátskeho koncipienta, ale i ako znalca, keď výkon týchto profesijných činností vyžaduje vysokú úroveň tzv. spoločenskej bezúhonnosti a bez ohľadu na trestnoprávne dôsledky so sebou nesie aj istú spoločenskú sankciu vo forme diskvalifikácie. Za dôležité okresný súd považoval, že žalobca ako obvinený spáchanie skutku v celom priebehu trestného konania popieral. Pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy 2.000 eur vychádzal z ust. § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. Žalobca bol označený za páchateľa protiprávnej činnosti (prečinu zanedbania povinnej výživy), ktorá je všeobecne považovaná za nemorálnu. Dovtedy bol v očiach kolegov považovaný za slušného človeka, ktorý chráni právo a plní si riadne svoje povinnosti. Trestné stíhanie nepochybne vyvolalo u žalobcu pocit neistoty, v prípade vzneseného obvinenia mohol mu

byť podľa zákona o advokácii pozastavený výkon jeho funkcie, čo by následne spôsobilo stratu na príjme. V jeho odbornej znaleckej činnosti došlo k ukončeniu funkcie konateľa v spoločnosti Appraisal services, s.r.o. Zároveň nebolo preukázané, že trestné stíhanie spôsobilo žalobcovi stratu zamestnania; naďalej pokračoval vo svojom externom štúdiu, dokončil druhý stupeň na vysokej škole a rozšíril svoje podnikateľské aktivity (založenie spoločnosti AUKCIE LEGAL, s.r.o.). Vychádzajúc z podmienok vymedzených v § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. nebolo možné konštatovať, že by došlo k takému zásahu do osobnostných práv žalobcu, ktorý by odôvodňoval priznanie celého uplatneného nároku (20.000 eur). Za primeranú súd považoval náhradu nemajetkovej ujmy žalobcu vo výške 2.000 eur a nad tento rozsah uplatnený nárok/žalobu zamietol.
5. Nakoľko sa žalovaný dostal do omeškania s plnením peňažného dlhu v zmysle § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. dňom 22.5.2015, ním počnúc priznal okresný súd žalobcovi aj nárok na zákonný úrok z omeškania.

6. O trovách konania rozhodol tak, že žiadna zo strán sporu nemá na ich náhradu právo (výrok V.). Vychádzal zo skutočnosti, že žalobca mal vo veci len čiastočný úspech (§ 255 ods. 2 CSP).

7. Proti tomuto rozsudku podali v zákonom stanovenej lehote odvolania obe sporové strany.

8. Žalovaný sa svojím odvolaním, čo do výrokov, ktorými bolo žalobe čiastočne vyhovené, domáhal zmeny napadnutého rozsudku tak, že krajský súd v tejto časti žalobu žalobcu zamietne. Argumentoval, že uznesenie o vznesení obvinenia nie je nezákonné, a teda ani titul náhrady škody nie je daný. Nezákonným rozhodnutím je v zmysle § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. iba právoplatné rozhodnutie, ktoré bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Uznesenie o vznesení obvinenia nepredpokladá istotu, že sa skutok stal a že ho skutočne spáchal obvinený, ale vyjadruje istú mieru pravdepodobnosti o jeho spáchaní touto osobou. Nie je nezákonné len preto, že bol obžalovaný neskôr spod obžaloby oslobodený (napr. nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 163/2013 zo dňa 13.11.2013). Pokiaľ je postup orgánov činných v trestnom konaní legálny a titul uplatňovanej náhrady škody zákonný, je namieste zvážiť tiež postup podľa § 3 Obč. zák. a náhradu škody nepriznať, nakoľko výkon takého práva je v rozpore s dobrými mravmi. Paušálne zaväzovanie štátu na náhradu škody len preto, že nedošlo k odsúdeniu obžalovaného, a len preto, že objektívna zodpovednosť je súdom vykladaná nad rámec zákona /extenzívny výklad nezákonnosti uznesenia/ je v rozpore so zmyslom a účelom zákona. Konštatoval, že odkazuje na predchádzajúce svoje vyjadrenia, s ktorými sa okresný súd dostatočne nevysporiadal.

9. Žalobca sa svojím odvolaním, čo do zamietnutia žaloby v časti náhrady nemajetkovej ujmy a čo do trov konania, domáhal zmeny napadnutého rozsudku tak, že mu krajský súd prizná z uvedeného titulu nárok na zaplatenie 20.000 eur, ako aj nárok na náhradu trov konania. Namietal, že hoci okresný súd dospel k záveru, že vedeným trestným stíhaním došlo k zásahu do osobného a profesijného života žalobcu, ktorý zásah mal negatívne dopady na jeho osobný, rodinný, pracovný a spoločenský život, a zároveň došlo k zásahu do jeho cti, dobrej povesti a dôstojnosti, za primeranú považoval náhradu nemajetkovej ujmy 2.000 eur. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že sa jednalo o vážny a nezvrátiteľný zásah, bez zavinenia žalobcu na trestnom stíhaní. Voči jeho osobe sa viedlo trestné stíhanie viac ako 4 roky, čo vážne narušilo jeho povesť do tej doby absolútne bezúhonného človeka s vysokoškolským právnickým vzdelaním, vykonávajúceho činnosť znalca z odboru ekonómie a manažmentu, zapísaného v SAK ako advokátsky koncipient, a čestného a riadneho podnikateľa. Pred začatím trestného stíhania voči jeho osobe mu bola prejavená taká dôvera, že bol menovaný predsedom skúšobných komisií znalcov; táto bola vážne narušená z dôvodu nezákonne vedeného trestného stíhania úkonmi vyšetrovateľa (žiadosťami o hodnotenie), kedy mu bolo zo strany kompetentných orgánov oznámené, že viac nemôže zastávať funkciu predsedu skúšobných komisií. Zároveň ako advokátsky koncipient nemohol riadne a plnohodnotne vykonávať svoju prácu, nemohol sa zúčastňovať pojednávaní. Stratil tiež dôveru vedenia právnickej fakulty, s ktorým bol dohodnutý na výkone prednáškovej činnosti. V spoločnostiach, v ktorých vystupoval ako konateľ alebo spoločník, nemohol konať, resp. vystupovať za tieto spoločnosti. Jeho brat bol nútený pri každom rokovaní vysvetľovať situáciu a obhajovať nevinu svojho brata. Brat žalobcu rovnako uviedol zásahy do rodinného života širšej rodiny v dôsledku vedeného trestného stíhania žalobcu; k uvedenej situácii v nie malej miere prispela aj manželka žalobcu. Vo vzťahu k priateľom a známym došlo k ochladeniu vzájomných vzťahov. Závažnosť vzniknutej ujmy je potrebné posudzovať s prihliadnutím na intenzitu, rozsah, ako aj na dĺžku trvania, na princíp spravodlivosti, prihliadajúc k momentom, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti žalobcu došlo. Okresný

súd nedocenil stupeň intenzity zásahu a jeho následky, pričom dostatočne nezohľadnil potrebu samostatného posudzovania jednotlivých negatív dopadu trestného stíhania na práva jeho - odvolateľa (poškodená vážnosť u spoluobčanov, narušené rodinné a priateľské vzťahy, poškodená občianska česť a dobré meno, znížená dôstojnosť a vážnosť v spoločnosti). Okresný súd mal pritom dostatočný podklad v zistených skutočnostiach o vážnosti a rozsahu zásahu do osobnostných práv žalobcu. Náhrada nemajetkovej ujmy by mala byť taká vysoká, aby mohla splniť úlohu „odškodňovaciu", nielen symbolickú. Odvolateľ (žalobca) je názoru, že priznaná výška náhrady nie je primeraná následkom trvania jeho nezákonného trestného stíhania.

10. Vo vzťahu k rozhodovaniu o trovách konania žalobca namietal, že v prípadoch, keď výška plnenia závisí od úvahy súdu, nemožno žalobcu ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku sporu na základe úvahy súdu. Nebolo by spravodlivé a v súlade so satisfakčnou funkciou náhrady nemajetkovej ujmy požadovať od žalobcu, aby svoju ujmu podceňoval iba preto, aby potom nemusel hradiť trovy konania. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je v danom prípade potrebné rozlišovať, čo je základné a čo sprevádzajúce (napr. nález Ústavného súdu ČR sp. zn. III. ÚS 170/99). On bol v predmetnej veci nepochybne plne úspešný čo do základu (súd vyhodnotil, že bolo zasiahnuté do jeho osobnostných práv), pričom výška náhrady nemajetkovej ujmy závisela od subjektívnej úvahy súdu (ktorú nebolo možné objektívne predvídať). Preto ho treba považovať za plne procesne úspešného, o to viac že bol úspešný aj v časti o náhradu majetkovej škody.

11. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného žiadal toto „zamietnuť". K dôvodom odvolania žalovaného uviedol, že ide o totožné, opakujúce sa dôvody početných odvolaní žalovaného proti rozsudkom súdov, v ktorých bol zaviazaný k náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Žalobca konštatoval, že súdna prax dospela k záveru, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu obžalovaného spod obžaloby preto, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu, má uznesenie o vznesení obvinenia rovnaké dôsledky ako zrušenie tohto uznesenia pre nezákonnosť (§ 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z.). Poukázal na viaceré rozhodnutia Ústavného súdu SR aj všeobecných súdov.

12. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu len konštatoval, že v plnom rozsahu zotrváva na argumentácii uvedenej v jeho odvolaní.

13. Žalobca v písomnom vyjadrení k vyššie uvedenému vyjadreniu žalovaného uviedol, že zotrváva na svojej argumentácii realizovanej v rámci odvolacieho konania.

14. Žalovaný v písomnom vyjdení k vyššie uvedenému vyjadreniu žalobcu uviedol, že v celom rozsahu zotrváva na svojej odvolacej argumentácii.

15. V ďalšom priebehu odvolacieho konania zostali sporové strany nečinné.

16. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podali v zákonnej lehote na to oprávnené strany sporu, proti rozsudku, ktorému odvolanie je prípustné, vec preskúmal v rozsahu a z dôvodov vymedzených v odvolaniach (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP; z toho titulu nedotknutým zostal rozsudok okresného súdu v odvolaním nenapadnutom výroku o zastavení konania v časti o zaplatenie 103,85 eur s príslušenstvom) a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario za použitia § 219 ods. 3 v spojení s 378 ods. 1 CSP) rozsudok okresného súdu v odvolaním napadnutých výrokoch potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

17. Právna veta rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 MCdo 15/2009 zo dňa 18.8.2010, ktoré sa týkalo náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z., a ktoré bolo po jeho prerokovaní občianskoprávnym kolégiom publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 37/2014, znie: „Zmyslu a účelu § 6 ods. 1 veta prvá zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov zodpovedá interpretácia tohto ustanovenia, v zmysle ktorej rovnaké dôsledky ako zrušenie nezákonného uznesenia o začatí trestného stíhania a o vznesení obvinenia, má tiež rozhodnutie o zastavení trestného stíhania vydané z dôvodu, že sa nepotvrdil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným".

18. V čase po rozhodnutí sp. zn. 4 MCdo 15/2009 Najvyšší súd nevydal rozhodnutie v obdobnej veci, ktoré by v porovnaní s týmto rozhodnutím bolo založené na odlišných právnych záveroch (napr. rozhodnutia z 30. marca 2011 sp. zn. 3 Cdo 194/2010, z 30. januára 2011 sp. zn. 4 Cdo 54/2011, z 12. decembra 2012 sp. zn. 7 Cdo 145/2011, z 19. júna 2013 sp. zn. 7 Cdo 87/2012 a z 19. februára 2014 sp. zn. 7 MCdo 27/2012). Tieto rozhodnutia spočívajú na právnych záveroch zodpovedajúcich záverom ústavného súdu, ktorý v rozhodnutí zo 7. júla 2016 sp. zn. I. ÚS 320/2016 konštatoval, že „nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonnosti) začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania", a ktorý k tomu v ďalšej časti svojho rozhodnutia dodal, že „pre posúdenie nezákonnosti rozhodnutia, resp. postupu orgánu činného v trestnom konaní, nie je rozhodujúce, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo. Ústavný súd konštatuje, že ak bolo trestné stíhanie konkrétnej osoby zastavené z dôvodu, že sa skutok, pre ktorý bolo vznesené obvinenie, nestal, že skutok nie je trestným činom, resp. že skutok nespáchal obvinený, uznesenie, ktorým bolo obvinenému obvinenie vznesené a tiež aj záväzný pokyn prokurátora na vznesenie obvinenia (ak bolo obvinenie vznesené na základe pokynu prokurátora), sú vždy nezákonné, zasahujúce do základných práv jednotlivca".

19. Od publikovania judikátu R 37/2014 sa rozhodovacia prax najvyššieho súdu ustálila v tom, že vtedy, keď došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby (prejednávaný prípad), treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa preto posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom zákonnosti začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania.

20. Odvolateľ poukazoval na nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 163/2013 z 13.11.2013, v ktorom (okrem iného) je konštatované, že uznesenie o vznesení obvinenia, ktoré spĺňalo v čase svojho vydania všetky zákonné predpoklady, nemožno bez ďalšieho považovať za nezákonné len preto, že v neskoršom štádiu trestného konania sa nepotvrdila pravdepodobnosť podozrenia zo spáchania trestného činu (ako tomu bolo aj v prejednávanej veci). Z čisto izolovaného hľadiska by sa citované, resp. parafrázované konštatovanie ústavného súdu v označenom náleze mohlo javiť ako (až) prelomové. Pokiaľ by však rozhodnutie ústavného súdu malo smerovať k zásadnej revízii ustálenej judikatúry (predovšetkým Najvyššieho súdu SR), muselo by sa s ňou adekvátne vysporiadať; čo ale nebolo predmetom posúdenia v dotknutom konaní pred Ústavným súdom SR. Tento síce konštatoval, že dotknutá judikatúra Najvyššieho súdu SR neprešla testom ústavnosti, avšak takýto test nevykonal ani v rozoberanom náleze. Súvisiace úvahy ústavného súdu je tak potrebné vnímať predovšetkým v okolnostiach konkrétnej (ním prejednávanej) veci. Zároveň predmetná úvaha predstavuje len "vedľajšiu" úvahu ústavného súdu, keďže nález sp. zn. II. ÚS 163/2013 z 13.11.2013 sa venuje prioritne riešeniu otázky premlčania, resp. určenia začiatku plynutia premlčacích lehôt. Navyše, nie je možné prehliadnuť, že samotným Ústavným súdom SR (v období časovo blízkom vydaniu rozoberaného nálezu) boli vydané rozhodnutia plne akceptujúce doterajšiu judikatúru všeobecných súdov (prioritne Najvyššieho súdu SR) - napr. I. ÚS 548/2012 z 7.12.2012, či II. ÚS 25/2011 z 24.3.2011.

21. Možno zároveň konštatovať, že odvolacia argumentácia, resp. vôbec argumentácia žalovaného v celom konaní, je, resp. bola relatívne všeobecná, bez bližšej špecifikácie osobitných aspektov a okolností prejednávanej veci. Pritom samotný žalovaný argumentoval individuálnosťou každej veci, keď uvádzal cit.: „nie každé uznesenie o vznesení obvinenia je nezákonné len preto, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní skutku sa neskôr z rôznych dôvodov nepotvrdila...".

22. Vychádzajúc z uvedených úvah krajský súd vyhodnotil odvolanie žalovaného, argumentačne založené (v zásade len) na neexistencii nezákonného rozhodnutia ako základného predpokladu pre vznik nároku na náhradu škody v zmysle § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., ako neopodstatnené.

23. Neopodstatnenou je úvaha žalovaného o možnom rozpore uplatňovania nároku na náhradu škody s dobrými mravmi (§ 3 Obč. zák.). Je objektívnou skutočnosťou, že voči žalobcovi bolo vedené trestné konanie, ktoré z hľadiska jeho výsledku voči žalobcovi byť vedené nemalo. Trestné konanie vedené voči fyzickej osobe predstavuje takmer s istotou zásah do jej osobnostných/základných práv; pokiaľ bolo

vedené nedôvodne (hoc aj „len" z hľadiska jeho výsledku), predstavuje v konečnom dôsledku zásah neoprávnený. Preto bez ďalšieho nemožno následné uplatňovanie nárokov fyzickej osoby v súvislosti s takýmto zásahom považovať za rozporné s dobrými mravmi.

24. V súvislosti s odvolaním žalovaného krajský súd zároveň zdôrazňuje svoju viazanosť nielen rozsahom, ale aj odvolacími dôvodmi, ktoré odvolateľ vymedzí v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania. Nakoľko žalovaný vo svojom odvolaní namietal len správnosť záveru okresného súdu o danosti nezákonného rozhodnutia, ktorá odvolacia námietka žalovaného bola krajským súdom vyhodnotená ako neopodstatnená (viď predchádzajúce body tohto rozsudku), nebolo odvolanie žalovaného spôsobilé privodiť prieskum (a eventuálne zmenu alebo zrušenie) napadnutého rozsudku okresného súdu v prospech žalovaného pre nesprávnosť prípadných skutkových a právnych záverov okresného súdu v iných otázkach (žalovaným konkrétne nenamietaných, napr. do úrokov z omeškania priznaných žalobcovi súdom popri istine nemajetkovej ujmy) .

25. Čo sa odvolania žalobcu týka, krajský súd aj jeho odvolanie vyhodnotil za nedôvodné.

26. Krajský súd vychádzal zo skutkových záverov, ako ich ustálil okresný súd. Okresný súd uzavrel, že trestné stíhanie je závažnou okolnosťou a zasiahlo do rodinného a spoločenského „okruhu" života žalobcu, do jeho občianskej bezúhonnosti, cti a vážnosti najmä v profesijnej činnosti (advokátsky koncipient, znalec). V prospech žalobcu vyhodnotil dĺžku trvania trestného stíhania 4 roky, osobitne v súvislosti, že žalobca spáchanie skutku v celom priebehu trestného stíhania popieral. V rovine individuálnej posudzoval všetky rozhodujúce tvrdenia (skutkové) žalobcu, ktoré k riešenému nároku (jeho výšky) sa viazali. Podľa názoru odvolacieho súdu okresný súd zohľadnil všetky podstatné a individuálne súvislosti, na ktorých svojou úvahou založil nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy v konkrétnej výške. Výšku žalobcovi priznanej náhrady nemajetkovej ujmy 2.000 eur považuje aj odvolací súd za primeranú satisfakciu, vzhľadom aj na s okresným súdom konštatované okolnosti a to, že žalobca neutrpel stratu zamestnania, dokončil externé vysokoškolské štúdium a dosiahol druhý stupeň vysokoškolského vzdelania a tiež rozšíril svoje podnikateľské aktivity. Vzhľadom na uvedené bol správny ďalší postup okresného súdu pokiaľ žalobu žalobcu vo zvyšnej časti nemajetkovej ujmy (presahujúcej sumu 2 000 eur) s úrokmi z omeškania zamietol.

27. Je potrebné dodať i to, že trestné stíhanie voči žalobcovi bolo vedené „len" pre podozrenie zo spáchania prečinu, teda z hľadiska závažnosti typovo najmenej závažnej kategórie trestného činu (tripartícia trestných činov - prečin, zločin a obzvlášť závažný zločin), navyše, minimálne v zmysle podanej obžaloby, v základnej skutkovej podstate (§ 207 ods. 1 Tr. zák.; trest odňatia slobody do 2 rokov). V súvislosti s dosahom trestného stíhania na profesionálny život žalobcu, osobitne na jeho znaleckú činnosť krajský súd zohľadnil objekt trestného činu, pre podozrenie zo spáchania ktorého bol žalobca stíhaný. Podľa druhového objektu ide o trestný čin proti rodine a mládeži, objektom je nárok na výživu. Podľa názoru krajského súdu skutočnosť vedenia trestného stíhania voči žalobcovi pre podozrenie zo spáchania trestného činu podľa § 207 Tr. zák. bez ďalšieho nie je/nebola spôsobilá spochybniť autoritu žalobcu ako odborníka v znaleckých odboroch Ekonómia a manažment, Účtovníctvo a daňovníctvo, Personalistika, Kontroling, nakoľko absentuje vecná súvislosť medzi stíhaným trestným činom a profesionálnym zameraním žalobcu. Je zrejmé, že by sa žalobca ako znalec ocitol v inej - „zložitejšej", nepriaznivejšej - situácii, ak by voči nemu ako znalcovi bolo vedené napríklad trestné stíhanie pre podozrenie zo spáchania niektorého z „ekonomických" trestných činov, nehovoriac o trestnom čine podľa § 347 Tr. zák. - Nepravdivý znalecký posudok, tlmočnícky úkon a prekladateľský úkon.

28. Žalobca nebol v konaní plne úspešný. V časti zastavenia konania je na jeho strane neúspech - titulom procesnej zodpovednosti na zastavenom v konaní v dôsledku čiastočného späťvzatia žaloby. Navyše, nie je možné opomenúť, že žalobca si uplatnil podanou žalobou nárok aj na príslušenstvo - úroky z omeškania aj z nemajetkovej ujmy, v tejto časti treba konštatovať, že žalobca úspešný ohľadne úrokov z omeškania vo výške 5,5 % ročne z istiny nemajetkovej ujmy presahujúcej sumu 2.000 eur úspešný nebol - a ani úspešný nemohol byť najmä z dôvodu, že povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba plnenia, až uplynutím takto určenej lehoty splnenia sa dlžník dostáva do omeškania (viď aj rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn.1 Co 15/97 zo dňa 24.6.1998, uverejnený v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR, zošit 3, por. Č. 45/2000). V súhrne je tak zrejmé, že žalobca v prvoinštančnom konaní nebol neúspešný iba v nepatrnej

časti. Čiastočne úspešný bol aj žalovaný. Vzhľadom na túto procesnú situáciu rozhodnutie okresného súdu v súvisiacom výroku o náhrade trov prvoinštančného konania má oporu v aplikácii ust. § 255 ods. 2 CSP.

29. Ani jedna zo strán sporu nebola úspešná ohľadne svojho odvolania, z tohto dôvodu odvolací súd postupujúc aplikáciou ust. § 396 ods.1 CSP v spojení s § 255 ods.1 CSP nepriznal náhradu trov odvolacieho konania ani jednej z nich.

30. Toto rozhodnutie krajského súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolanie možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k niektorej z uvedených vád. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.
Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.
Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť zastúpenia advokátom neplatí v prípadoch uvedených v § 429 ods. 2 CSP.